

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
 EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlássy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A kenyér adó

A legújabb termésrendelet villámcsapás-ként érte a gazdatársadalmat és érthető elégedetlenséget váltott ki belőle. Ugy ahogy beletörődött már abba a gondolatba, hogy termésének egyhányadát lefoglalták. Beletörődött, mert a lefoglalás célját, a tisztviselők és kisexisztenciák élelemmel való ellátását olyan hazafiúi kötelességnek tartotta, amelyért magyar ember létére áldozatot hozni is képes volt és hajlandó. Beletörődött, mert nyitva maradt számára az út és lehetőség, hogy amit elvesztett a réven, azt behozza a vámon: a beszolgáltatás után megmaradt termés feleslegét szabadon értékesíthette. A legújabb termésrendelet azonban ettől a lehetőségtől is megfosztotta a gazdát. A pillanat helyzete ez, hogy összes termelőink közül egyedül a földműves az, aki nem rendelkezhetik szabadon a munkája gyümölcsével. Egyedül ő az, akire a látszat szerint büntető hatalomként nehezedik az állam azért, mert kora tavasszal elkezdte és késő őszig szakadatlan folytatja fáradságos munkájának végzését. Ez pedig ethikai képtelenség. Az állam, mint az erkölcs őre és legfőbb védelmezője, ilyen nem tehet.

Igazán higgadságunk és józan logikánk legragyobb teljességére van szükségünk, hogy a dologban elfogulatlanul bírálók lehessünk. Késztelennek kell tartanunk, hogy az állam, mint akinek első kötelessége polgari erkölcsi és anyagi érdekeit egyformán megővni, feltétlenül jól akart, vagyis az összesség, a haza javát tartotta szem előtt, mikor ezt az intézkedést megtette.

Tehát az adott helyzetben vagy az vezetette a termés zár alá vételénél, hogy az ország össztermése olyan várakozáson aluli milyenségű és mennyiségű lett, miszerint kétséges vajjon fedezni tudja-e az ország belső szükségletét, — vagy pedig az, hogy a szabadértékesítés előrelátott szimpotmáiból arra kellett következtetnie, miszerint az nem felel meg a hozzáfűzött várakozásoknak és reményeknek. Terminus non datur: harmadik eset nem lehetséges

X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X

Az első esetben nem lehet fontos az, hogy milyen beállott, vagy beállható okok folytán kétséges a termés elégségsége, a fő az, hogy a kormányának komoly aggodalmai vannak az iránt, hogyha szabadabb teszi a termést hozzá tud-e ahhoz szükség esetén férfközni, nem jut-e ki sokkal több az országból, mint amennyinek kijutnia szabad volna? Ez pedig az ország jelenlegi külső és belpolitikai helyzetében annyira elsőrendű és életbevágó kérdés, hogy a kormányának semmi esetre sem szabad azzal va banquet játszania. Nem szabad lehetővé tennie, hogy csak a minimális fejkvóta maradjon az országban, mert az borzalmas katasztrófára vezethetne, mely esetben semmi elfogadható menetsége a nem volna. Ez előtt az országos érdek előtt pedig el kell törpülnie, háttérbe kell szorulnia minden más érdeknek, mégha kiálló igazságtalanság járna is nyomában egyrésztől.

A másik eset az, hogy a szabadforgalom aggasztó jelenségei miatt rendelték el a zárlatot. Tény az, hogy már ma olyan horribilis gabonaáraktól lehet hallani, amelyek kétségbeejtő borzalommal töltik el a nem termelők lel-

két. Az is tény, hogy még az új fejadag is olyan minimális, hogy ma, amikor állatállományunk megfogyatkozása és a megfizethetetlen husarak mellett nemcsak fő, hanem ugyyszólván egyetlen táplálékunk a kenyér, a fejadag általában nem elegendő a tényleges szükséglet kielégítésére. Hogy tudná aztán a fix jövedelmű tisztviselő és alkalmazott a szabadforgalomból pótolni hiányát, ha abban olyan szétdőletes árak alakulnak ki? Ezzel csak lehetetlenné tennék idebenn az életet. De kérdés az is, hogy az eredeti célt, a valuta javítását elérnők-e vele? Nem sokkal több menne-e ki csempészfutakon az érdekelt államok közvetlen, vagy közvetett segítségével, mint amennyit a valutajavítási szempontok figyelembe vételével az állam kiszállítatna? Nem adnák-e iparcikküket a gabonához hasonló drága áron a külföldi államok? Ami nemhogy javítaná, de rontaná valutánkat.

Ha a kormányának mindezekről van oka tartani, akkor csak ahhoz lehet szavunk, hogy a gazdáknak megfelelő kárpótlást adjon. Elsősorban ez által, hogy gondoskodjék arányos olcsóságu ipari, mezőgazdasági és ruházati cikkek beszerzéséről. Vagy úgy, hogy maga hozza azokat be a lefoglalt gabona szigoruan felesleges részéért cserébe, vagy úgy, hogy idehaza állapítsa meg az ipari termelvények árait. Lehetetlen, hogy ha a kenyér ára 10 koronával drágul, akkor a csizma ára 200-al menjen föl. Másodsorban kárpótolja őket azáltal, hogy a mozgó vagyont megfelelő kenyéradóval sújtsa. Ne legyen a gazda vagyongyűjtés szempontjából hátrányban azzal szemben, aki nem termel, éppen amiatt, hogy ő termel.

A gazdatársadalom belenyugszik a termés lefoglalásába is, de elvárja az államtól, hogy vagy egyik, vagy másik módon, okvetlenül megvédi a gazdák érdekeit is!

A Tisza-gyilkosság főtárgyalása

Dobó István visszavonta vallomását

Budapest, aug. 23. (Nemz. St. tel. jel.) Ma folyatta a budapesti hadosztálybíróóság a Tisza-gyilkosság bűnpörének főtárgyalását. Elsőnek Landau Ernő orvostanhallgatót hallgatták ki, aki azt mondja, hogy a forradalom után azzal dicsekedett mindenki, hogy milyen szerepet vitt októberben és ma mindenki tagadja azt. A vádlottakat ismeri és terhelő vallomást tesz, amire megesketik. Azután dr Balog Sándor következik, akit szurovnyos börtönőr kísér, mert mint volt vadbiztos, letartóztatásban van. Elmondja, hogy a fehérvári vonaton találkozott Kirtler Aladár főhadnaggal, aki beszélgetés közben tagadta, hogy a gyilkosságban része lett volna, s azt mondta, hogy többet tud arról Friedrich István, aki kijelentette, hogy Tiszát el kell tenni láb alól. Majd az időközben elhunyt Kirtler főhadnagy jegyzőkönyvi vallomását olvassa fel Mondada hadbíró-százados. A jegyzőkönyv szerint a forradalomban Károlyi Mihálynak, Batthyányi Tivadarnak, Hock Jánosnak, Friedrich Istvánnak, Halvány Lajosnak, Laehne Hugónak, Pogány Józsefnek, Jászi Oszkárnak és Kunfi Zsigmondnak volt legtöbb része. Pogány veres forradalmat akart, de a katonatanács azt ellenezte. Koltay Sándor és Paár Kornél kihallgatása után Asztalos György csendőrőrmester mondja el, hogy amikor visszakisérte Hüttner Sándort a Kovács vizsgálóbíró előtt folytatott kihallgatásról, Hüttner cigarettát kért tőle s azt mondotta:

— Mig én be vagyok zárva, a nagy bűnösök szabadon járnak.

— Kik azok? kérdeztem tőle. Hüttner erre így válaszolt:

— Isten engem úgy segítjen, hogy igaz, amit az irodában mondtam.

Ezután dr Léway István Dobó védője nyújtja be védenca érdekében újabb tanúkihallgatások iránti előterjesztését.

Mondada: Dobó, mi a véleménye erre vonatkozólag?

Dobó: Kérem a tanúk kihallgatását.

Mondada: De hisz Ön beismerte, hogy rálőtt Tiszára.

Dobó: Ezt a vallomásomat visszavonom.

Mondada: És mi indítja arra, hogy beismere vallomását visszavonja?

Dobó: Az igazság. (Zajos derűtség.)

Mondada: (a hallgatóság felé) Ne tessék

nevetni! (Dobóhoz) Indokolja meg, miért vonja vissza vallomását?

Dobó: Ártatlan vagyok, azért. Most nem mondhatom el az okokat, de a T. Hadosztálybíróóság meg fogja tudni azokat.

A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza, hogy a védő előterjesztése fölötti határozaton. Pár perc múlva kihirdették a határozatot, amely szerint a hadosztálybíróóság elrendelte a bejelentett tanúk kihallgatását. — A tárgyalást folytatják.

Olaszország elismeri a Szovjetet?

Bécs, aug. 23. (Nemzeti St. tel. jel.) Az „Allgemeine Zeitung“ jelenti: Lloyd George és Giolitti között folytatott tanácskozás szenzációs eredményre vezetett. Az olasz kormány elismeri az orosz szovjet köztársaságot, viszont Anglia Lloyd George nyilatkozata szerint tartózkodó álláspontra helyezkedik, de tudomásul veszi Olaszország elhatározását és annak nem fog ellenszegülni. Ennek az elhatározásnak oka azaz ellentét, mely Anglia és Franciaország között támadt a Lengyelországnak szánt fegyverszállítás kérdésében, melyről Lloyd Georgenak az a felfogása, hogy a szövetségesek részéről háborus cselekedet volna Oroszország iránt. — A tanácskozást holnap folytatják, hogy a lélejlött megegyezést megszövegezzék.

Ébredő Tótok Egyesülete

Bécs, aug. 23. (N. St. t. j.) Prágai jelentés szerint a Felvidéken az Ébredő Magyarok Egyesületéhez hasonlóan megalakult az Ébredő Tótok Egyesülete, amely a tót nemzetiségi eszméket fogja védeni és istápolni.

A kattowitzi zavargás

Kattowitz, aug. 23. (N. St. t. j.) A várost az antant csapatok teljesen elzárták a külvilágtól. Az utakat és vasutakat szigorú felügyelet alá helyezték. A városban óriási nagy a teherátforgalom, mivel csapatokat szállítanak a lengyelek segítségére.

Debrecen város köztemetője

Helyezzük a Nagyerdőre!

Iria Venator

Nem akarom ezuttal azt a szemrehányással teljes, méla akkordot hangoztatni, mely minden jóérzésű ember lelkében újra megcsendül, valahányszor szerettei sírját megy a debreceni sarkertekbe meglátogatni, és látni kénytelen temetőinknek elhanyagolt, züllött állapotát, ami gyászosan tükrözi vissza a mai kornak sivár kegyetlenségét és durva, önző szellemét. Elképzelhetetlen is, hogy egy ilyen nagy művelődési központban, az iskolák híres városában hogyan lehetett újabb időkben, a békés fejlődés időszakában ezeket az állapotokat évtizedeken át megtűrni.

Ne kérdezzük, kit terhel érte a felelőség, hiszen közös bűnünk és közös szegénységünk, hogy így van; igyekezzünk inkább vállvetett erővel jóvátenni a dolgot és megvalósítani az új köztemető tervét, melynek megépítése ma már elodázhatatlan szükségé vált. Hiszen temetőink legnagyobb része annyira zsúfolva van, hogy odatemetkezni rövid idő alatt csaknem lehetetlenné fog válni; különösen a róm. kath. temetőben, mint tudjuk, tartóhatatlan állapotok vannak.

Be kell látnunk azonban, hogy az elfogadott Kocsis és Káosz-féle első díjat nyert terv szerint a köztemető építéséhez a mai viszonyok között hozzáfogni csaknem lehetetlen dolognak látszik. Az építkezési anyaghiány mellett nagy akadálya a terv megvalósításának az, hogy az amugy is túlerhelt városi pénztár az óriásira növekedett építkezési költséget fedezni nem lenne képes. A mai építkezési anyag- és munkaárak az eredeti költségvetés-szerűségeket a huszorosával is felülmúlják. Ez a körülmény a sírhelyeket elviselhetetlenül megrágitaná.

Meg kell tehát a kérdést valamely gyakorlati oldalról kerülni és olyan megoldást kell találni, mely az új köztemetőnek felépítését és használatbavételét minden konjunktúrális nehézség dacára is, igen rövid idő alatt lehetővé teszi, *anélkül, hogy az eredeti tervnek akár szépségeti, akár használati értéke legkevésbé is csökkentetné, mert hiszen évszázadra szóló kulturalkotásról van itt szó és nem engedhető meg, hogy a mai kényszerhelyzet azon nyomot hagyjon.*

Ami a pénzügyi kérdés részének megoldását illeti, azt ugyyszólván a helyzet maga írja elő. A köztemető céljára megvásárolt terület: a 100 kat. holdon felüli Kincaeshalom környéke ma olyan óriási összeget ér, hogy ennek eladásából körülbelül 8 millió korona bevételre számíthatna a város. Ezt a területet tehát házhelyeknek sürgősen el kell adni, mert az temetőnek, több okból, amugy sem alkalmas hely. Ugyanis már is körül van minden oldalról véve lakott telepektől, továbbá egy jó része vízállás, melyet csak nagy költséggel lehetne a szomszédos dombokból feltölteni; a területnek csaknem fele magas, szárazfekvésű sovány homokdomb, melyen a papiroson olyan szépen megtervezett parkot megalkotni valóságos sisyphusi munka lenne; mint temető pedig a város legtermészetesebb fejlődési irányának szolgálna gátul. Inkább helye volna itt a tisztviselői- és munkás-kertvárosoknak, melyeknek létesítése is épen most van munkában. Végre el kellene ezt a területet adni főképen azért, mert mai értékben 8 millió koronája fekszik benne a városnak, amely alig hozza meg valamely csekély százaléku kamatját, holott ez az összeg elég volna arra, hogy az új köztemető nem nélkülözhető épületeinek építési költségét fedezze.

E helyett van a városnak köztemető céljára sokkal alkalmasabb olyan területe, amelyért vételárát fizetni nem kell, a városhoz közel fekszik, már kész műttal és vasúti sinnel van ellátva, a város fejlődésének pedig 200 év múlva sem fog utjában állani és amellett ennél, az igen nagy költségbe kerülő parkot, már készen fogjuk kapni, legalább is nem kell a fák növéseére 40-50 évig várni, csupán kevés költséggel rendezni kell azokat és parkká alakítani.

Ez a terület lenne: a 2360 holdnyi területű Nagyerdőnek, akár a gazdasági akadémia fele vezető egyenes főútja mellett, akár a hadházi mút felőli részen, vagy valamely alkalmas helyen kiszakítandó, — egyelőre csak 50 kat. holdnyi tölgyfákkal benőtt része, amely szükség szerint volna idővel az erdőtestből növelhető.

Aki valaha látta Hamburgnak, vagy Münchennek „erdőtemetőit,” az u. n. „Waldfriedhofot,” vagy csak annak egyes részletfényképeit is, az el tudja képzelni, milyen elragadóan szép erdei temetőt lehetne a mi remek, tölgyfalombos Nagyerdőnkön, aránylag kevés költséggel és rövid idő alatt, varázsolni.

Az erdei temetőnél bájosabb, hangulat-keltebb hely talán nincs is. Nem az elmulás, az enyészeti fájdalmas gondolatát kelti az ember lelkében, hanem valami fájdalomcsillapító, megnyugtató érzését az örök békének, a zavartalan nyugalomnak. A hindu hitbölcsész „Nirvanáját” érezzük ott, azt hirdeti annak minden lombja, minden fűszála. A hivatalos körök és a nagyközönség figyelmébe ajánlom azt a gondolatot, hogy meghóit kedveseink az erdők madárdalos árnyékában találjanak örök pihenő helyet.

Verik a vörösöket

Páris, aug. 23. (N. St. t. j.) Varsói jelentés szerint a bolsevistákat három oldalról bekerítették a lengyelek. Vrangel tábornok sürgős jelentése fontos sikerekről számol be. A lengyel csapatok Alevszkit visszavették és a bolsevistákat a Dnyeszter mellékre vetették vissza.

Páris, aug. 23. A Matinnak jelentik, hogy a lengyelek 6 vörös hadosztályt bekerítettek és 30-40 ezer foglyot ejtettek. A főhadiszállást Szmólenszkbe tették át.

Krakó, aug. 23. A Lemberg alatt vívott harcok eredményeképpen a vörösök Lemberg alól visszavonultak.

Páris, aug. 23. Az összes lapok nyíltan tárgyalják a lengyelek győzelmét, melynek eredményeképpen Varsó és az egész ethnográfiai Lengyelország felszabadulása kétségtelen.

Berlin, aug. 23. (Nemz. St. tel. jel.) A keletporoszországi határról jelentik: A lengyel hadsereg gyors előnyomulása következtében a bolsevik főparancsnok elrendelte az egész vörös hadsereg visszavonulását. A negyedik vörös hadsereg is feladta eddigi hadállását és visszavonulóban van, miután tegnap már a két legszélső szárny, a 12. és 18. orosz hadosztály a német birodalom mentén maguk mögött hagyta Janovot. Az oroszoknak sikerült a jobbszárnyon megakadályozni az átkarolást, ezért az orosz hadvezetőség még nem adott fel minden reményt, bár a vörös csapatok mégis azt a benyomást kelik visszavonulásuk után, mint egy vert sereg, minthogy különböző hadosztályok csapatai össze vannak keverve.

Berlin, aug. 23. Soblaút a lengyelek elfoglalták. A visszavonuló vörös csapatok több helyen átlépték a német határt. A németek legfegyverezték és internálták őket. A lengyelek az Ostrolenka-Bielostok vonalhoz közelednek. A Varsó-Danzigi vonal végleg felszabadulnak tekinthető.

Általános sztrájk a Felvidéken

Prága, aug. 23. (N. St. t. j.) A galgóci katonai utkapások következtében tegnap a nyitrai, galgóci, nagyszombati, nagytapolcsányi és zsámbokréti kerületekben *általános sztrájk* tört ki. A pozsonyi szakszervezeti tanács felhívást bocsájtott közzé, melyben kötelezi a munkásságot, hogy a végéig tartson ki.

Árucserénk Svájjal

Genf, aug. 23. (N. St. t. j.) A *Journal de Genève* jelenti, hogy a népgazdasági hivatal két hivatalnok Budapestre utazik, hogy a magyar kormánnyal megállapodást létesítsen a legközelebb megindítandó árucserére vonatkozólag.

Ébredő magyarok Bösörményben

Fényesen sikerült estélyel mutatkozott be szombaton az Ébredő Magyarok Egyesületének hajdubösörményi fióka a Bocskay mozgósínház színpadán. A hangversenyre a debreceni szervezet is kiküldötte a maga szónokát, aki ismertette az egyesület nemes célját és eddigi sikereit. Az előkelő közönség, melynek soraiban az egyszerű polgári gazdálkodó és iparos elem is szép számmal volt képviselve, élvezettel halgatta kedvelt primásának és zenekarának precíz játékaikat, majd az elszakított erdélyi megyéknek fényes magyar díszbe öltözött megszemélyesítői — egy-egy szép virágszál — hozták el hódolatuk jelét és ragaszkodó szeretetüket a gyászoló Hungáriának. Szóló tánc, szavaltat következett s végezetül az egész lelkes közönség felállva énekelte el a nemzet imádságát. Vasárnap este nagyszabásu népbál fejezte be az ébredők ünnepét, melynek rendezéséért etső sorban Dobay Károly városi mérnököt és fáradhatatlan nejét illeti elismerés. — Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy az ünnepség sikerét azok, akik a zsidó szellemű „rég jó világot” nem tudják feledni, holmi kontra-ünnepélyvel igyekeztek kisebbiteni. Jobb ügyhöz méltó fáradozásuk azonban kárba veszett. Reméljük, hogy azt a társadalmi békét, mely a képviselőválasztási mozgalmak következtében, még most sem állott teljesen helyre, a jövőben sem sikerül erellenkedésükkel megzavarni. Tömegesen lépnek be a bösörményi magyarok az ébredők egyesületébe, mely rövidesen a város leghatalmasabb társadalmi alakulata lesz.

A siófoki versenyek

A siófoki vízi és szárazföldi versenyekre tegnap délelőtt érkezett meg *Horthy Miklós* kormányzó a 11 óra 30 perces vonattal. A pályaudvaron *Sréter István* honvédelmi miniszter és *Tóth Ferenc* altábornagy várták a kormányzót, akihez *Hunkár Béla* veszprémi alispán intézett üdvözlő beszédet.

A kormányzó válaszában kijelentette, hogy örömmel jött Siófokra, mely Szeged után a második bölcsője a magyar nemzeti hadseregnek. Az elmúlt esztendő — mondotta — naggyá, erőssé és hatalmassá tette a nemzeti hadsereget s reméli, hogy Siófokon újabb erőt fognak meríteni magasztos hivatásuk teljesítéséhez.

A kormányzó azután a mólón felállított diszatórba vonult és végig nézte a versenyeket. A Fogas szállóban 50 terített diszabéd volt, amelyen *Károlyi József* gróf főhercegyei főispán is résztvett.

Ebédután a *Jókai* hajón Balatonfüredre rándult át a kormányzó, X X X X X X X X ahonnan az esti órákban utazott vissza Budapestre.

A Baross-Szövetség

vasárnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését a tagok és érdeklődők élénk részvételével. *Török Tibor* nyitotta meg a gyűlést, majd a lemondás folyán megürült alelnöki székre megválasztott *Németh Aladár* vette át az elnöklést. *Benyás Emilnek* eddigi odaadó működéséért jegyzőkönyvileg szavaztak köszönetet. *Németh Aladár* összetartó munkálkodására szólítja fel a tagokat, mert a krisztusi hit mellett csak a becsüleles munka mentheti meg hazánkat. Ügyvezető igazgatóvá *Hegyi József* tanár választott. Pénztáros *Horn Rezső*, ügyész dr *Polgár Dániel* lett. *Szentkirályi Tivadar* értékes fejjegetésében arra buzdított, hogy a közép-osztályhoz tartozó családok adják gyermekeiket kereskedői és iparos pályára. Megválasztott ezután a fiók 67 levelezőtágot a debreceni keresztényen társadalom vezető egyéniségeiből, végül a számvizsgáló bizottságba ifj. *Ganovszky Lajost*, *Papler Ferencet* és ifj. *Félegyházi Jánost* küldte be.

Szép kilátások mellett kezdi meg a szövetség áldásos munkáját. Megértő szeretettel fogjuk működését figyelemmel kísérni.

HIREK

Almanachot

készítenek a zsidók, hogy a szőnyegrekerült zsidókérdésben azzal nyerjék meg maguknak a nemzetgyűlési képviselőket. Ki fogják mutatni benne, hogy a magyarországi zsidóság mindig hü volt és becsületes a nemzeti eszméhez, a nemzeti hagyományokhoz s mindig egyforma részt vett a haza iránti kötelességek teljesítésében... Hogy az Almanach ki fog mutatni valamit, ami igazság lesz, abban nem kételkedünk. Ki fogja mutatni, hogy hány és hány milliót adakoztak az utóbbi negyedszázad alatt zsidók közecelokra, hány hadikórházat tartottak fenn, mennyi magyar katonát adtak vissza az életnek. Ezt kimutatja. De ki fogja e azt is mutatni, hogy hány millió magyar könnye, átka tapadt azokhoz a milliókhoz, hány nemességet és báróságot kaptak érték cserébe, hány zsidó-orvosnak, irodistának és „nélkülözhetetlennek” adtak menedéket a kórházban és hány zsidó-sebesültet küldtek vissza a harctérre? Alig hisszük, hogy azzal is eldicsekednének. És talán azt sem fogják feszegetni, hogy kik csinálták, kik nyújtották a háborút, majd kik bomlasztották szét a hadsereget, kik vezettek, kik vitézkedtek, raboltak, gyilkoltak a forradalom és a bolsevizmus alatt, kik hozták ránk az országgyűlést, kik marasztalták az oláhokat és kik árulják el a hazát naponta százszor és ezerszer Erdélyben, a Felvidéken és a Bánátban egyaránt. Ugye nem? De a nemzetgyűlési képviselők ezt is jól tudják már s alighanem kárba megy annak az Almanachnak a papírosa és egyéb költsége...

— A nemzetgyűlés legközelebbi ülése f. hó 25-én, szerdán lesz. Ezen az ülésen a főiskolai beiratkozásokról és a vallás, erkölcs és a személyiség fokozottabb védelméről szóló törvényjavaslatok kerülnek tárgyalásra. Az első javaslatnál élénkebb vitára van kilátás, amennyiben Haller miniszter javaslatával szemben két ellenjavaslat is van. Bernoldik Nándor ugyanis az ifjúság beleszólásának kirekesztését és a lakosság arányszámának érvényesülését kívánja, míg Bottlik József a szabadelvű felfogásnak fog hangot adni.

— A Vöröskereszt-egylet folytatólagos közgyűlését f. hó 24-én, kedden délután 5 órakor tartja meg a városháza nagytermében. A közgyűlés a jelölőbizottság előterjesztésére a tisztújítást ejti meg és a választmányt alakítja újra. A korelnök kéri a tagok szíves megjelenését. — A magunk részéről azt reméljük, hogy olyan vezetőség kerül az egylet élére, mely méltó lesz e nagymultú és nagyraható intézményhez és a mai nagyidőkhöz.

— Miskolci püspöki székhely. A miskolci református egyházközség vasárnap délelőtt a református templomban tartott istentisztelet keretében határozott Révész Kálmán püspöknek az egyházközség lelkesztől való meghívásáról. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel hívta meg, hogy Révész püspök már legközelebb elfoglalja helyét. Ez egyszerűen azt is jelenti, hogy Miskolc a jövőben is püspöki székhely lesz.

— A debreceni ügyvédi kamara választmánya mint igazolási bizottság felhívja a közönséget, hogy amennyiben bármelyik, a kamara kerületében működő ügyvédnek a kommunizmusban való szerepléséről bármely adat birtokában van, azt vele (Debrecen Ferencz József-ut 28/b I em.) írásban mielőbb közölje. Értékesítetnek a kamara tagjai arról is, hogy miután a buza vásárlás megírsult s azok a tagok, akik halásági ellátást akarnak igénybe venni testület útján, azok a nem termelők lapját pontosan kitöltve, bejelentő lapjukat mellé csatolva, az ügyvédi kamara hivatalába 48 órán belül hozzák be.

— Tisztai orvosi tanfolyamok. A népjóléti minisztérium f. évi szept. 20-tól dec. 11-ig tartó tisztai orvosi tanfolyamot rendez Budapesten. Bővebb felvilágosítást Békésy Géza dr. h. államtitkár ad (Bp., Népjóléti minisztérium.)

— Eljegyzés. Bruckner Irénkét eljegyezte Vécsei Sándor posta-táviráda főtiszt. Külön értesítés helyett.

— Haza a fönkretett Oroszországból. Hat évi távollét után került haza Oroszországból Mezei Mátyás egykori magyar. Fogsága alatt a Persia határán levő Taskend városban tartózkodott, ahol nagy fogoly tábor volt, de már megszűnt. A foglyok legnagyobb része belépett a vörös hadseregbe, ahol havi 120,000 rubel fizetést kapnak. De ehhez aránylik a drágaság is: 300 rubel 1 drb tojás, 600 rubel 1 font (40 deka) kenyér, 60,000 rubel 1 pár csizma — az ócskásnál. Termelés nincs. A kormányzóság népbiztosa zsidó, helyettese is, a katonai parancsnokok is, de folyton változnak. (Féltik a bőrtiket!) A magyar hadifoglyok közt a legveszedelmesebb kommunista agitátor Stencinger Károly X X X X aki gazdaságnak mondta magát és azt állította, hogy Debrecenben, Rákóczi-u. 12. sz. a. lakik és ezerholdas gazdája van. A zsidóhadifoglyokat a zsidó népbiztosok már 1918-ban hazaküldték agitálni (forradalmat csinálni). A zsidó foglyokat az orosz forradalom kitörése után különös kegyben részesítették, agitátor tanfolyamot végeztek velük. A zsidók nem vallották magyaroknak magukat, hanem zsidó nemzeti-ségűnek, munkára nem mentek, míg a magyarokat dolgoztatták. A zsidó legfeljebb felügyelő volt.

— Egészen tönkre fog menni Oroszország a zsidó uralom alatt — mondta teljes meggyőződéssel a világlátott magyar.

— Megsemmisített házneladás. A debreceni jótékony nőegylet a Széchenyi-u. 5. szám a. Váradi Szabó-téle házat eladta Balogh Istvánnak, a belügyminiszter most értesítette a várost, hogy az eladást legfőbb felügyeleti jogánál fogva nem hagyja jóvá.

— Az ellátatlanok. Az új közlemezési miniszter, dr Vass József táviratilag hívta fel a polgármestert, hogy a jövedelem értékhatára tekintet nélkül jelentse az ellátatlanok számát.

— Eljegyzés. Sipos Zoltán a magyar nemzeti hadsereg hadnagya eljegyezte Szilágyi Máriát. Minden külön értesítés helyett.

— Értesítés. Debrecen sz. kir. város világitási vállalatja közli, hogy szénhiány miatt az áramszolgáltatást korlátoznia kell. A villam-telep egyelőre csak délután 3 órától éjjel 11 óráig fog áramot szolgáltatni. Motorokat csak este 8 óráig szabad használni.

— Az ösztöndíjak kiadása. A városi tanács hétfői ülésén döntött a koronázási alap és a Meszera-alapítvány ösztöndíjaira beérkezett pályázatok felett. A koronázási 600—600 koronás ösztöndíjakra négy pályázó volt, megkapták Szathmáry István és Nagy Sándor János rajztanárjelöltek. Az első ipari felszerelésre a Meszera alappól 600—600 koronát kaptak Kasza József kőműves, Bálint Sándor asztalos és Gyönyörű József csizmadia, a továbbképzésre pedig 300—300 koronát Tóth Ferenc kirakérendező, Katona Gyula nyomdász és Szekeres Gyula asztalos művezető; a negyedik ösztöndíjra nem akadt pályázó.

— Vigalmi adó nélkül kártyáztak. A vigalmi adó ellenőre a Surányi-féle kávéházban két rendezetlen felekezett vendéget rajiacsipett, hogy vigalmi adójegyet nélkül kártyáztak. A kávéház azzal védekezett, hogy a vigalmi adót az illetők lerótták, a jegy ott is volt a tálcán, azonban a tálcát a pincér kivitte vélellenül. A furfangos védekezést nem fogadta el a tanács, mert a vigalmi adójegyek mindig ott kell lenni a játékosoknál és nem a tálcán, mert rajtakapás esetén utólag is behozhatja a vigalmiadójegyet a pincér a tálcán és azzal védekezhetik, hogy ez már előbb is rajta volt. A tanács 100 koronára bírságotlta Surányit, aki a felesége nevén szereplő üzlet vezetője; ellene különben többféle kihágásért is van eljárás folyamatban.

— Gazdák figyelmébe. Felhívjuk a termelő gazdákat, hogy a cséplési, dohány és só utalványokat a gazdasági egyesület titkári hivatalában, a gazdasági szesz és pálinka utalványokat pedig a listi irodában (Csapó-utca) sürgősen váltsák ki és vetőmag szükségletüket jelentse be. Gazdasági Egyesület.

— Lelkészek és tanárok kedvezményes ellátása. A lelkészek, lelkészözvegyek, theologiai tanárok (nyugdíjasok is) kedvezményes ellátása ügyében Hubert Ottó főispán megkereste a vallás és közoktatásügyi minisztert, aki viszont a kérelmet pártolólag áttette a pénzügy miniszterhez és erről értesítette a kormánybiztos főispánt.

— Felhiválnak a következő tart. és npt. tisztek illetve tisztjelöltek, hogy lakcímküket a debreceni kat. körlet II. sz. tisztigazoló bizottságának sürgősen küldjék be: Deme Gábor t. alhgy., Simon Ferenc t. hdj. őrm., Scherer Dezső t. hdgy., Novy Ferdinánd t. főhdgy., Egressy Miklós t. hdgy., Veress András t. hdgy., Kintzig Endre t. hdgy., Mátray István t. hdgy., Kondor Ferenc npt. főhdgy., Szegedi István t. főhdgy., Biró (Braun) Sándor t. főhdgy., Kovács Dezső t. hdgy., Stettner János t. hdgy.

— Ki kaphat lakásigazolványt? A városi tanács kimondta, hogy a mai naptól kezdve a lakásigazolványok kiadására csakis az öröklött illetőség, továbbá a négyévi ittlakás és a közterhekhez való hozzájárulás által megszerzett illetőség szolgálhat alapul. Tehát sem a telepedési engedély, vagy iparigazolvány megszerzése, sem az időközben megszerzett községi illetőség nem elegendő arra, hogy valaki lakásigazolványt kaphasson. Erre a határozatra régen szükség lett volna, azonban ez még nem elegendő, hanem most már revízió alá kell venni az összes, négy év óta kiadott lakásigazolványokat is. Hallatlan díznóságok fognak kiderülni, ki fog tűnni, hogy az idén belopkodott kellemetlen idegenek már néhány nap múlva lakáshoz jutottak, míg régi debreceni illetőségű, adófizető polgárok hajléktalanok. Természetesen a tanácsi határozat nem vonatkozik a menekültekre.

— A valutaárfolyamok. A budapesti tőzsdén a következő valutaárfolyamokat jegyezték: Arany 835—800, lei 473—50, márka 488—79, frank 825—10, Romanow 328—18, lira 11'50—12'20, szokol 377—72, dollár 243—38.

— Felemelték a zenedeli tandíjat. A városi tanács a zenedében a tandíjat 400, a beiratási díjat 20 koronára emelte föl, az eddiginek kétszeresére.

— Földárverések. A városházán szombaton délelőtt nagy érdeklődéssel tartották meg a városi földek árverését. Az árverezők közt volt a katonai kincstár is és meghatalmazottja bérbe is vette a volt városi tejjgazdaság 304 holdas telepét 261,000 korona évi bérért. A legelkeseredettebben árverezett két gazda, a Budaházy-féle 16 holdas tagra. A kikiáltási ár 1260 korona volt és 9850 koronáért vette ki Nagy Sándor. Általában a földek a kikiáltási áron jóval felül keltek.

— A ref. leányközepiskola I-ső osztályába lépő növendékeknek a felvételi vizsgálatra f. hó 30-án reggel 8 órakor kell jelentkezni. — A beírás idejére — tandíjra és vizsgálatokra vonatkozó összes tudnivalók a leányközepiskola, a tanítónőképző polgári és elemi iskolákat illetőleg — a ref. leánynevelő intézet hirdetőtábláján (kapu alatt) olvashatók.

— A hajduböszörményi Kálvineum fiu internátus (lelkész árvaház) az 1920—1. tanévre f. évi szeptember hó 1-én megnyitlik. Fizetendő évi díj lelkészek részéről 6000 K, más foglalkozású szülők részéről 7000 K. Ezenkívül minden tag 100 koronát fizet felvételi és orvosi díj címén. Jelentkezések szeptember 1-ig elfogadhatók. Beiratkozás szept. 3—4-ig.

— Irodai íróasztalt székekkel megvételre keresek. Cim a kiadóban.

— Rendőri hírek. Tolvaj zsoké. Nagy Miklós vétesi iparos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Szabó Dezső mezőtúri születésű németül, franciául, angolul beszélő zsoké, ki nála inas volt, 10 ezer korona értékű ruhamentőjével megszökött. A rendőrség megállapította, hogy Szabó Dezső a Bikában járt, de nyomtalanul onnan is eltűnt. A rendőrség körözi. Kéménytűzek. Vasárnap este a Baross-utca 22. és a Vendég-utca 23. számú házakban kéménytűz támadt. Mire a tűzoltóság kivonult, mindkét helyen eloltották a tüzet.

